

Titel: **VASSt – Wonenbranche**
Aanvrager: Stichting WoonWerk (Woerden)
Behandeld door: drs. P. 't Jong
Datum: 25 april 2007
Verplichtingsnummer: 54-333
Betreft: (bijgestelde) Eindrapportage VASSt-programma fase II

Onderhavige notitie betreft het overzicht en de eindrapportage van de werkzaamheden die zijn verricht in het kader van fase II binnen het VASSt-programma, looptijd van 1 november 2005 t/m 31 oktober 2006.

In de eindrapportage wordt tevens verwezen naar de (tussentijdse) notitie over fase II per 22 maart 2006.

Thans volgt het overzicht van alle werkzaamheden tot het einde van fase II (oktober 2006). Het geeft een overzicht van allereerst de beoogde resultaten en vervolgens de eindproducten, waarbij tenslotte zal worden aangegeven of de doelstellingen zijn gehaald.

Tevens zijn de 'bewijsstukken' bijgesloten van de ontwikkelde producten, i.c. het Functioneel Ontwerp van de Stoffenmanager, boekje n.a.v. VASSt en het werkplan van PIMEX. Via de site www.arbo-wonen.nl zijn alle eindresultaten te bekijken, waarbij geldt dat de Stoffenmanager eind mei 2007 *live* zal gaan.

Overzicht beoogde resultaten:

1. er is voor het MKB een goede infrastructuur gerealiseerd, die informatie verschaft over de risico's van het werken met gevaarlijke stoffen.
2. er is een gedragsverandering waarneembaar onder de gebruikers van gevaarlijke stoffen (a.h.v. de eindmeting bureau AStri).
Er is sprake van een toenemende bewustwording over het werken met gevaarlijke stoffen; een en ander is geïntegreerd in het lesmateriaal.
3. er zijn duidelijke afspraken gemaakt binnen de productketen over de vraag hoe er gezond kan worden omgegaan met de verschillende producten en bijkomende risico's. Er zal worden ingezet op productontwikkeling.
4. de opgebouwde kennisinfrastructuur wordt na afloop van het VASSt-programma en de afloop van het Arbo-convenant door de branche blijvend onderhouden, zodat informatie omtrent gevaarlijke stoffen niet verloren gaat.

Om bovenstaande resultaten te halen zijn verschillende inspanningen verricht, waarvoor uiteenlopende instrumenten e.d. zijn ontwikkeld.

Overzicht eindproducten (instrumenten):

- In samenwerking met ArboUnie en Pantamedia is invulling gegeven aan het PIMEX-project (**PI**cture-**MIX**ture-**EX**posure). In fase II zijn de filmpjes veelvuldig gebruikt tijdens de zgn. ambassadeursbezoeken en worden nog altijd bekeken via de website van het Arbo-convenant.
- In samenwerking met ArboUnie en BECO Software is de Stoffenmanager, als internetapplicatie, ontwikkeld. Het uiteindelijke resultaat zal medio mei 2007 voor de branche toegankelijk worden via de verschillende websites.
Voor een juiste invulling van het instrument heeft er periodiek overleg plaatsgevonden met verschillende betrokkenen uit de branche. Twee werkgevers uit de parketbranche, een medewerker van Unipro, de FNV en de CBW hebben mee invulling gegeven aan het uiteindelijke resultaat.
Met de ontwikkeling van de Stoffenmanager is het idee voor een helpdesk (via de website) komen te vervallen. Het heeft geen zin in een andere omgeving eenzelfde soort instrument te ontwikkelen.

Voor de definitieve invulling van het instrument zal door WoonWerk extra inspanningen moeten worden verleend, na afloop van het convenant. Vertaald in tijd zal het definitief invullen van het instrument ongeveer anderhalve maand in beslag nemen. Het beheer en onderhoud van het instrument maakt een structureel onderdeel uit van de werkzaamheden na de convenant- en VASSt-periode.

- In oktober 2006 is de nieuwe branchespecifieke risico-inventarisatie & -evaluatie (RI&E) gelanceerd. Hierin wordt uitgebreid aandacht geschonken aan het gebruik van gevaarlijke stoffen. Er is tevens een link gemaakt voor de Stoffenmanager, zodat gebruikers de risico's van het gebruik van gevaarlijke stoffen compleet in kaart kunnen brengen. Sinds de lancering van de RI&E is door verschillende bedrijven gebruik gemaakt van het instrument.
- De zgn. OPS / VASSt-waaier wordt nog steeds regelmatig opgevraagd. Tijdens de Winnen-met-Wonen-actie zijn de werknemers in de gelegenheid gesteld informatiemateriaal op te vragen. De waaier bleek met voorsprong de meest gewilde *gadget* te zijn. Ook n.a.v. de ambassadeursbezoeken zijn veel waaiers uitgedeeld aan de personeelsleden van de bezochte bedrijven.
- In 2006 hebben de ambassadeursbezoeken centraal gestaan. In een zgn. face-to-face-benadering werden werkgevers en werknemers geïnformeerd over onderwerpen van het convenant. 370 bedrijven zijn op deze manier bezocht. Naast de vaste convenantonderwerpen, kreeg ook VASSt herhaaldelijk aandacht. Hieruit bleek dat allergene risico's een onbekend terrein is. OPS is goed bekend, maar dat er ook risico's zijn voor de huid, ogen e.d. bleek veelal een grote onbekende. Op deze manier is het mogelijk de gesprekspartners breed te informeren. Alle ambassadeurs hebben nadrukkelijk het onderdeel VASSt in hun informatiepakket opgenomen.
- In de (vak)bladen is er ook aandacht gebleven voor het onderwerp VASSt. In de voor aankondiging van de Stoffenmanager werd opnieuw stilgestaan bij het onderwerp. Ook het interview met een OPS-slachtoffer n.a.v. de PIMEX-filmpjes heeft verschillende medewerkers tot nadenken gestemd.
- De website is en blijft een prominente plaats waarop alle onderwerpen, inclusief VASSt, van het convenant breed aandacht krijgen. Om de resultaten te borgen zal de website na afloop van het convenant onderhouden worden. Hiermee wordt voorkomen dat nuttige informatie verloren gaat.
- In het kader van de Winnen-met-Wonen-actie, die erop was gericht om m.n. werknemers op de hoogte te brengen van het convenant, heeft VASSt aandacht gekregen via de bijbehorende prijsvraag op internet; hieraan hebben 1400 deelnemers deelgenomen. Ook op beurzen is er veel informatie verspreid richting de werknemers over allergene risico's. Opnieuw bleek hier de onbekendheid met de risico's.

Doelstellingen gehaald?

Wanneer wordt uitgegaan van de beoogde resultaten is het niet altijd even eenduidig vast te stellen of er gesproken kan worden van gehaalde doelstellingen.

Sommige resultaten zijn op een andere manier ingevuld, zonder dat deze expliciet op die manier waren voorzien.

Hieronder wordt aangegeven welke doelstellingen zijn gehaald en hoe deze invulling geven aan de beoogde resultaten (zie overzicht beoogde resultaten).

- Ad 1. Er is voor het MKB op verschillende manieren een goede infrastructuur gerealiseerd. Door de ontwikkeling van de Stoffenmanager beschikt de branche over een specifiek instrument waarmee op uitgebreide wijze de risico's van het werken met gevaarlijke stoffen in kaart kan worden gebracht.

Daarnaast biedt de website de branche mogelijkheden voor een goede informatievoorziening; de bedoeling is om de informatie op de website te borgen.

Door de Stoffenmanager te koppelen aan de nieuwe branchespecifieke RI&E, wordt de mogelijkheid geopend dat werkgevers bij het invullen van de RI&E de risico's van het werken met gevaarlijke stoffen automatisch mee in kaart brengen.

De RI&E zal naar verwachting een prominente plaats krijgen in de op te stellen Arbo-catalogus. De RI&E en Stoffenmanager zullen beheerd blijven worden binnen een op te zetten paritair platform. Dit platform zal voor onbepaalde tijd in het leven worden geroepen.

Tenslotte is door de ambassadeursbezoeken een netwerk ontstaan. Een netwerk waarbinnen breed is geïnformeerd over het convenant en VASt.

Doelstelling gehaald?: ja, de ontwikkelde instrumenten (eindproducten) bieden een goede basis voor de verdere kennistransfer in de wonenbranche in de komende jaren

- Ad 2. Om een enigszins plausibele reactie te kunnen geven op dit beoogde resultaat, wordt verwezen naar de eindmeting van convenant uitgevoerd door onderzoeksbureau AStri in Leiden.
Het duurt veelal een aantal jaren voordat preventieve maatregelen een meetbare reductie in blootstelling en verandering van het gedrag laten zien.
Om die reden is het dan ook niet reëel om in de eindfase van het convenant significante effecten te kunnen verwachten.

Uit de eindmeting kwam echter wel naar voren dat er sprake is van een verbetering op gebied van werken met oplosmiddelen. De bewustwording van de gevaren hiervan lijkt groter te zijn en de blootstellingsniveaus lijken minder te worden. Of dit de definitief ingeslagen weg blijkt te zijn, kan pas over een aantal jaren worden vastgesteld.

Het geldt als aanbeveling om het werken met gevaarlijke stoffen op te nemen in het lesmateriaal, om daarmee de bewustwording onder leerlingen te vergroten.
In de ontwikkelingen van opleidingen door WoonWerk zal derhalve dit onderwerp blijvend op de agenda worden geplaatst. Dit in samenwerking met het Gildevaart-instituut als zgn. *preferred supplier* in het opzetten en aanbieden van opleidingen voor de wonenbranche.

Doelstelling gehaald?: ja, wat in de toekomst nader zal moeten blijken

- Ad 3. Het overleg met de productketen voor de ontwikkeling van 'gezonde' producten is een moeizaam traject gebleken. Zolang de vraag bestaat zijn de producenten niet volledig bereid producten met oplosmiddelen uit het assortiment te verwijderen. Daarnaast bestaan er voor een aantal werksituaties geen afdoende alternatieven.

In het zoeken naar bedrijven verdient Unipro in Haaksbergen genoemd te worden als een bedrijf dat volledig is overgegaan op de productie van oplosmiddelvrije producten.
De aanbeveling hierin zou zijn om van regeringswege hier meer druk op te leggen, zodat het kan worden verboden.

Doelstelling gehaald?: druk mede vanuit het project heeft ertoe geleid dat er nog slechts op twee aspecten knelpunten in werksituaties bestaan (i.c. bekleden van trappen en het lassen van naden)

- Ad 4. het spreekt voor zich dat de opgebouwde kennisinfrastructuur blijvend moet worden onderhouden; zij bieden namelijk een goede basis voor de verdere kennistransfer in de branche. Voor een aantal knelpunten zijn nog onvoldoende oplossingen voorhanden of algemene kennis over beschikbaar; de bestaande infrastructuur biedt dan een goede mogelijkheid voor een nadere kennisimplementatie.

De Stoffenmanager en de website zullen door WoonWerk worden onderhouden, terwijl de CBW de RI&E voor haar rekening neemt.

Tenslotte bestaat de mogelijkheid om de verschillende activiteiten en instrumenten op te nemen in de te ontwikkelen Arbo-catalogus. In een dergelijke catalogus staan de verschillende manieren beschreven waarop werkgevers kunnen voldoen aan de doelvoorschriften die de overheid stelt.

Doelstelling gehaald?: ja, wat in de toekomst moet worden verankerd. Uit de evaluatie van AStri blijkt dat de branche nog steeds belangstelling heeft voor verbeterde producten. Dit zal daarom weer op de agenda van het op te richten paritaire platform komen

